

Niet-volgers van topsportevenementen

Profiel en belemmeringen

Eva Heijnen

Een kwart van de volwassen Nederlanders (3,1 miljoen) was van plan om vijf grote internationale topsportevenementen¹ in de zomer van 2024 via de media te volgen. 6 procent was van plan om een van deze evenementen live te bezoeken (Heijnen & Hover, 2024). Beelden van feestende Oranjefans gingen de wereld over, maar lang niet alle Nederlanders lopen warm voor topsportevenementen.

De opstellers van de Nationale Topsportevenementen Strategie (NTS) 2021-2030 streven ernaar om met topsportevenementen zoveel mogelijk Nederlanders te bereiken. In deze factsheet bekijken we de grootte van de groep niet-volgers, hun profiel en de belemmeringen. We richten ons op topsportevenementen die in Nederland zijn georganiseerd. Onder topsportevenementen in Nederland verstaan we hier georganiseerde EK's en WK's, jaarlijks terugkerende evenementen zoals de Amstel Gold Race (wielrennen) en wedstrijden in het betaald voetbal (Eredivisie en Keuken Kampioen Divisie).

¹ De Olympische en Paralympische Spelen, het Europees kampioenschap voetbal, Wimbledon, de Tour de France, en de Tour de France Femmes.

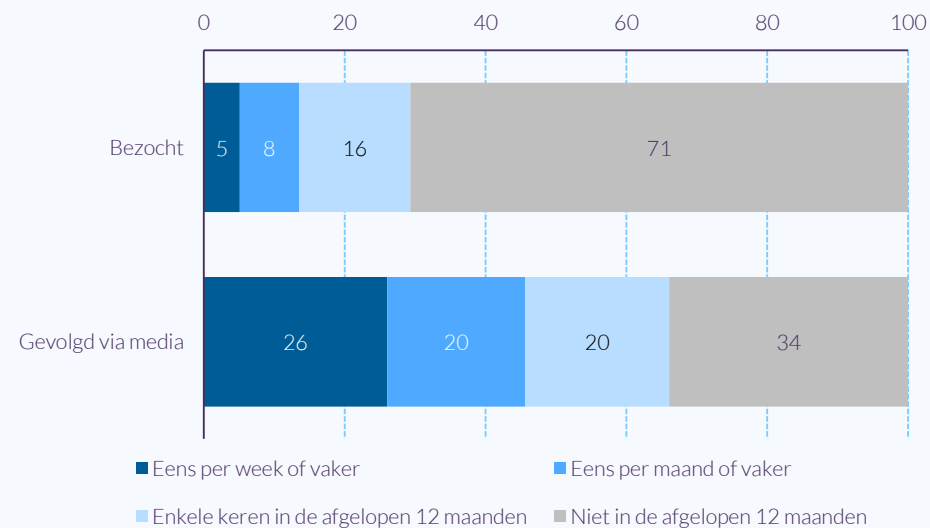

Het volgen van topsportevenementen

Onder volgen verstaan we het bezoeken van en/of het volgen van topsportevenementen via de media (televisie, radio, kranten, internet en/of sociale media).

Tussen mei 2023 en mei 2024² bezocht 29 procent van de Nederlanders één of meer topsportevenementen in Nederland. Daarnaast volgde 66 procent van de Nederlanders minstens één topsportevenement in Nederland via de media (figuur 1).

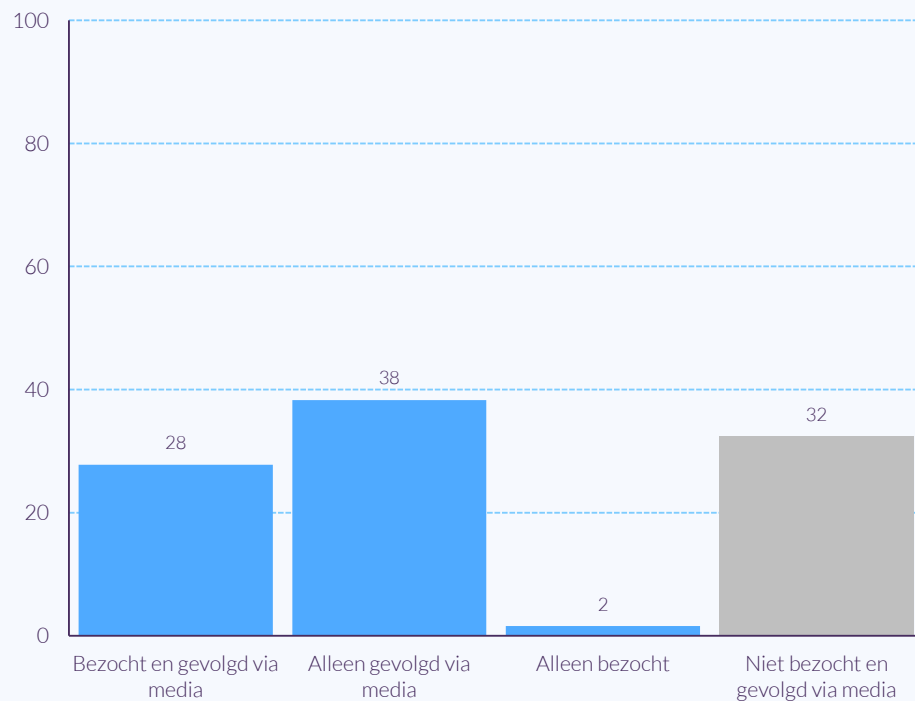
Figuur 1
Volgen van topsportevenementen in Nederland in de afgelopen twaalf maanden, per april/mei 2024, Nederlanders 16-79 jaar
(in procenten, n=2.005)

Bron: Mulier instituut, NSO, april/mei 2024.

² Als we spreken over de afgelopen twaalf maanden dan wordt de periode tussen april/mei 2023 en april/mei 2024 bedoeld.

Figuur 2
Het volgen van topsportevenementen in Nederland in de afgelopen twaalf maanden, per april/mei 2024, Nederlanders 16-79 jaar
(in procenten, n=2.005)

Bron: Mulier instituut, NSO, april/mei 2024.

Ongeveer een derde van de Nederlanders heeft geen topsportevenementen in Nederland bezocht of gevolgd via de media in de afgelopen twaalf maanden (figuur 2). Dit zijn ongeveer 4,4 miljoen volwassen Nederlanders.

28 procent van de Nederlanders heeft zowel topsportevenementen in Nederland bezocht als gevolgd via de media, 38 procent heeft alleen topsportevenementen via de media (televisie, internet, sociale media) gevolgd en 2 procent heeft alleen topsportevenementen in Nederland bezocht.

Profiel en belemmeringen van niet-bezoekers

Profiel

Vrouwen (77%) bezochten vaker geen topsportevenement in Nederland dan mannen (64%; figuur 3). 55-plussers (84%) bezochten vaker geen topsportevenement dan Nederlanders jonger dan 35 jaar (54%).

Het bezoeken van topsportevenementen in Nederland neemt af naarmate Nederlanders ouder worden. Dit verschil is ook zichtbaar binnen de groep mannen en vrouwen, maar bij mannen neemt het percentage dat geen evenement bezoekt met de leeftijd sterker toe dan bij vrouwen (niet in figuur).

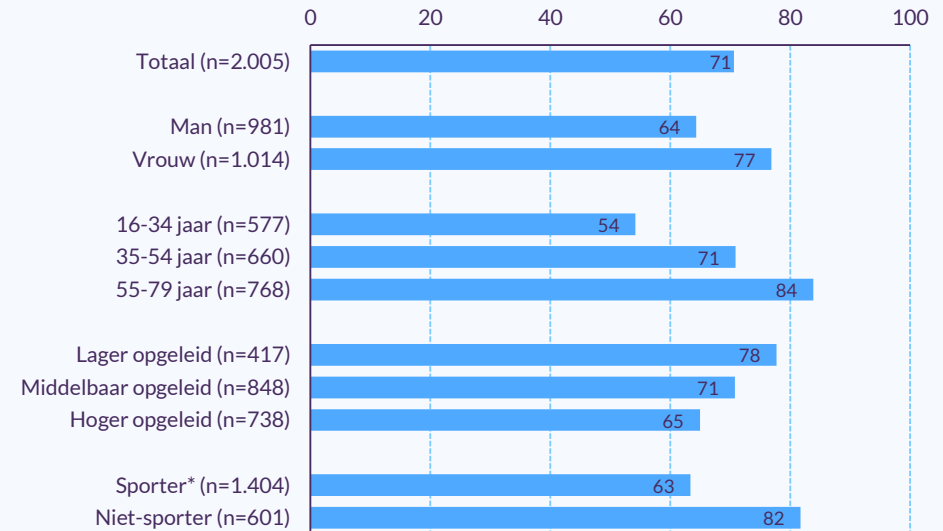
Lager opgeleiden (78%) bezochten vaker geen topsportevenement dan hoger opgeleiden (65%; figuur 3). Niet-sporters (82%) bezochten vaker geen topsportevenement dan sporters (63%).

Nederlanders met een benedenmodaal inkomen (77%) bezochten vaker geen sportevenementen dan Nederlanders met een bovenmodaal inkomen (65%; niet in figuur).

Figuur 3

Aandeel Nederlanders (16-79 jaar) dat in de afgelopen twaalf maanden geen topsportevenementen in Nederland heeft bezocht, naar achtergrondkenmerken, per april/mei 2024

(in procenten)

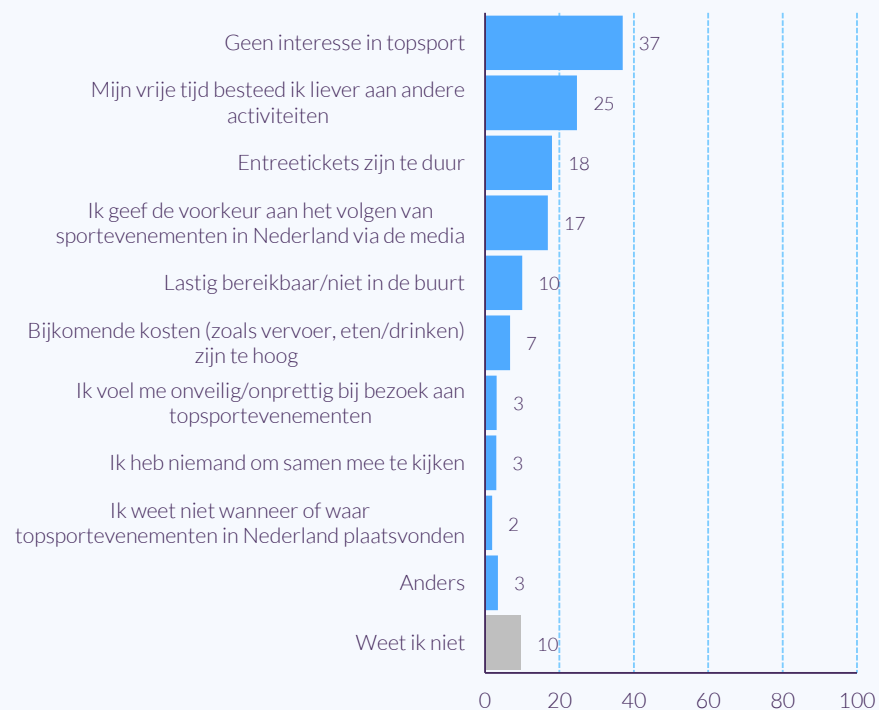

Bron: Mulier instituut, NSO, april/mei 2024.

*In de Richtlijn voor Sportonderzoek (RSO) wordt een sporter gedefinieerd als iemand die minimaal twaalf keer per jaar sport.

Figuur 4
Belemmeringen om topsportevenementen in Nederland te bezoeken in de afgelopen twaalf maanden, per april/mei 2024, niet-bezoekers 16-79 jaar

(in procenten, n=1.387, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Mulier instituut, NSO, april/mei2024.

Belemmeringen

Voor Nederlanders die in de afgelopen twaalf maanden geen topsportevenementen in Nederland hebben bezocht, is geen interesse de meest genoemde reden (37%, figuur 4). Daarnaast besteedt een kwart van de niet-bezoekers hun vrije tijd liever aan andere dingen. 18 procent vindt entreetickets voor topsportevenementen te duur.

Verder een aantal verschillen naar achtergrondkenmerken (niet in figuur):

- Vrouwen (45%) geven vaker aan dat zij geen interesse hebben in topsport dan mannen (27%) en daarom geen topsportevenementen bezoeken. 16-34-jarigen (42%) hebben vaker geen interesse in topsport dan 55-plussers (33%).
- Hoger opgeleiden (28%) geven vaker aan dat zij hun vrije tijd liever aan andere activiteiten besteden dan het bezoeken van topsportevenementen vergeleken met lager opgeleiden (19%).
- Mannen (22%) vinden vaker dan vrouwen (14%) dat de entreetickets te duur zijn (niet in figuur). 16-34-jarigen (21%) geven te dure entreetickets vaker als reden dan 55-plussers (15%).
- Nederlanders van 55 jaar en ouder volgen liever sportevenementen via de media (25%) vergeleken met 16-34-jarigen (8%) en 35-54-jarigen (12%).

Gratis toegankelijkheid

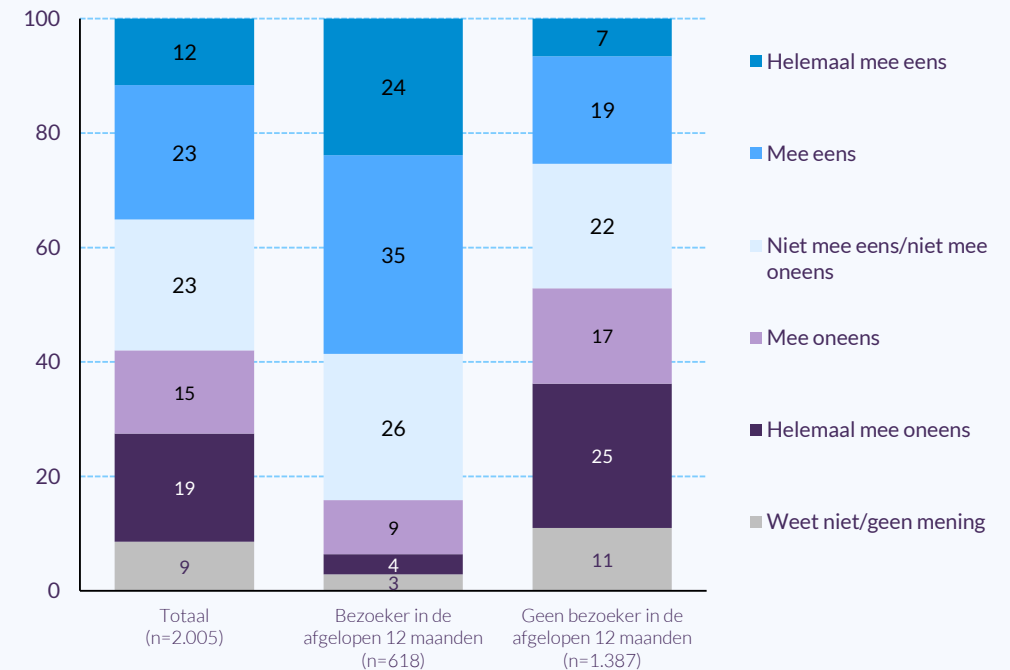
Een derde van de Nederlanders zou (vaker) topsportevenementen bezoeken als deze gratis toegankelijk zijn (figuur 5). Bijna zes op de tien bezoekers zegt vaker te gaan als de toegang gratis was. Dit geldt ook voor 26 procent van de niet-bezoekers. Dit zijn ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders.

Verder (niet in figuur):

- o Mannen (42%) geven vaker aan dat zij (vaker) topsportevenementen zouden bezoeken bij gratis toegang dan vrouwen (28%). De helft van de jongeren tussen 16 en 34 jaar zou (vaker) gaan.
- o Hoger opgeleiden (41%) geven vaker aan dat zij (vaker) topsportevenementen zouden bezoeken bij een gratis toegang dan lager opgeleiden (28%).
- o Nederlanders met een bovenmodaal inkomen (40%) geven vaker aan dat zij sportevenementen (vaker) zouden bezoeken als de toegang gratis was dan met Nederlanders met een benedenmodaal inkomen (32%).

Figuur 5
Ik zou (vaker) topsportevenementen in Nederland bezoeken als die allemaal gratis toegankelijk zouden zijn, per april/mei 2024, Nederlanders 16-79 jaar

(in procenten)

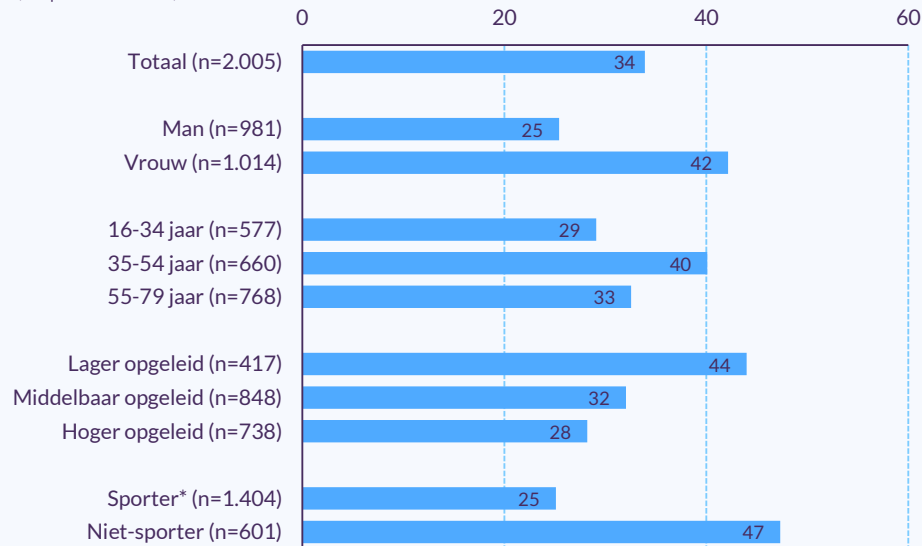

Bron: Mulier instituut, NSO, april/mei 2024.

Profiel en belemmeringen van niet-volgers via media

Figuur 6
Aandeel Nederlanders (16-79 jaar) dat in de afgelopen twaalf maanden geen topsportevenementen in Nederland via de media heeft gevolgd, naar achtergrondkenmerken, per april/mei 2024

(in procenten)

Bron: Mulier instituut, NSO, april/mei 2024.

*In de Richtlijn voor Sportonderzoek (RSO) wordt een sporter gedefinieerd als iemand die minimaal twaalf keer per jaar sport.

Profiel

Vrouwen (42%) hebben in de afgelopen twaalf maanden vaker geen topsportevenementen via de media gevolgd dan mannen (25%; figuur 6).

Nederlanders tussen de 35 en 54 jaar (40%) volgden vaker geen topsportevenementen via de media dan Nederlanders jonger dan 35 jaar (29%) en 55-plussers (33%). Dit verschil zien we ook binnen de groep mannen. Bij vrouwen volgden vrouwen ouder dan 35 jaar vaker geen sportevenementen via de media dan vrouwen jonger dan 35 jaar (niet in figuur).

Lager opgeleiden (44%) volgden vaker geen topsportevenementen via de media dan middelbaar (32%) en hoger opgeleiden (28%). Niet-sporters (47%) volgden vaker geen topsportevenementen dan sporters (25%, figuur 6).

Nederlanders met een benedenmodaal inkomen (42%) volgden vaker geen topsportevenementen via de media dan Nederlanders met een bovenmodaal inkomen (26%; niet in figuur).

Belemmeringen

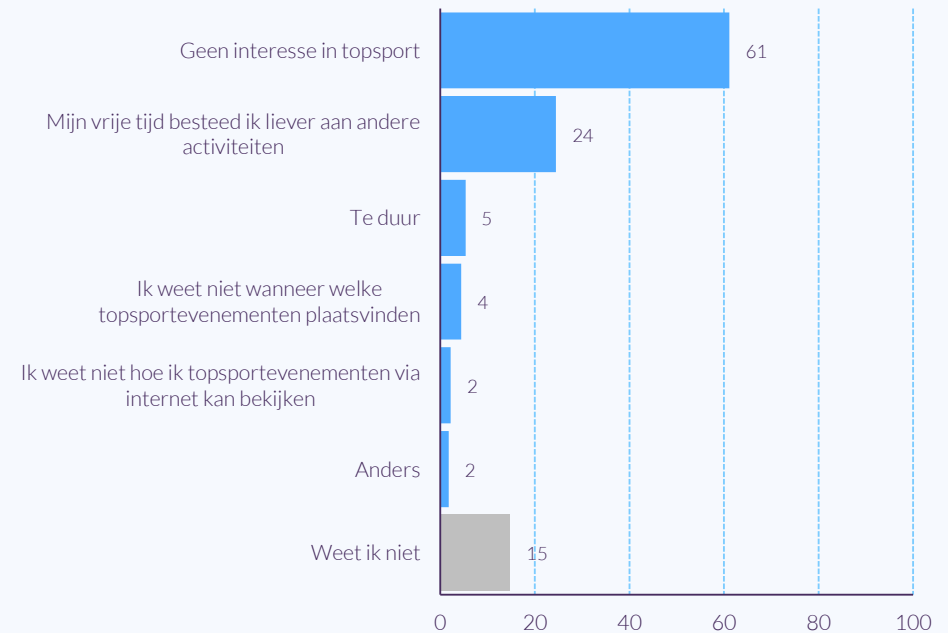
Zes op de tien Nederlanders die geen topsportevenementen in Nederland volgden via de media, hebben geen interesse in topsport (figuur 7). Een kwart besteedt hun vrije tijd liever aan andere activiteiten. Vijf procent vindt het te duur om topsportevenementen te volgen via de media.

Daarnaast zijn er verschillen op basis van achtergrondkenmerken (niet in figuur):

- Vrouwen (66%) geven vaker aan geen interesse te hebben in topsport dan mannen (52%). Dit geldt ook voor 55-plussers (71%).
- Hoger opgeleiden (36%) besteden hun vrije tijd liever aan andere activiteiten dan aan het volgen van topsportevenementen, in vergelijking met lager opgeleiden (17%).
- Mannen (10%) vinden vaker dan vrouwen (3%) dat het volgen van topsportevenementen via de media te duur is. Dit geldt ook voor 16-34-jarigen (10%). Nederlanders met een benedenmodaal maandinkomen (8%) vinden het volgen via de media vaker te duur dan Nederlanders met een bovenmodaal inkomen (2%). Nederlanders met een migratieachtergrond (14%) vinden het vaker te duur dan Nederlanders zonder migratieachtergrond (4%).

Figuur 7
Belemmeringen om topsportevenementen in Nederland te volgen via de media in de afgelopen twaalf maanden, per april/mei 2024, niet-volgers 16-79 jaar

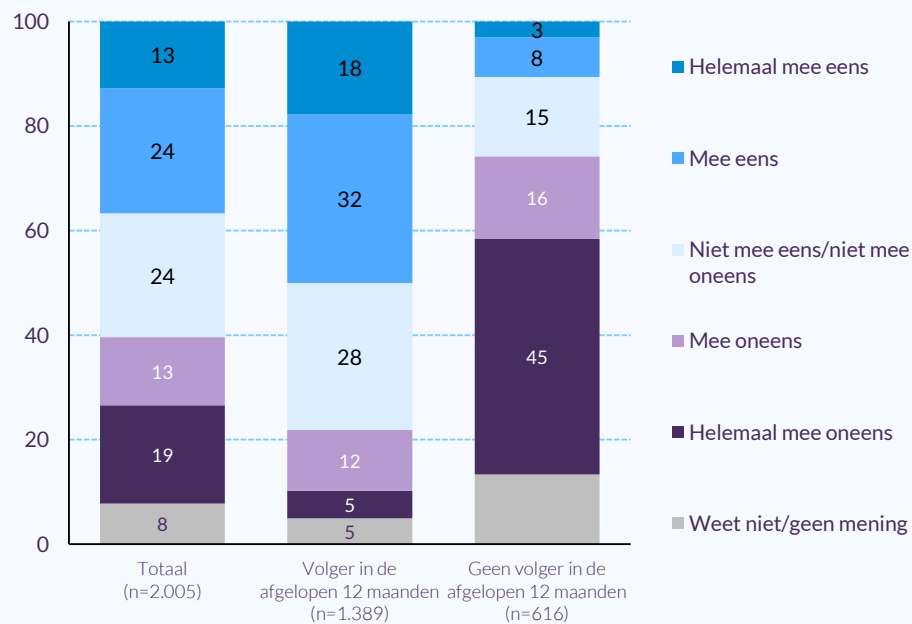
(in procenten, n=616, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Mulier instituut, NSO, april/mei 2024.

Figuur 8
Ik zou (vaker) topsportevenementen in Nederland via de media volgen als die allemaal gratis te volgen zouden zijn, per april/mei 2024, Nederlanders 16-79 jaar

(in procenten)

Bron: Mulier instituut, NSO, april/mei 2024.

Gratis toegankelijkheid

37 procent van de Nederlanders zou vaker topsportevenementen volgen via de media als er geen kosten aan verbonden zijn (figuur 8). De helft van de volgers zegt vaker te gaan kijken als topsportevenementen via de media gratis te volgen zijn. Dit geldt ook voor 11 procent van de niet-volgers. Dit zijn ongeveer een half miljoen Nederlanders.

Verder (niet in figuur):

- Mannen (43%) geven vaker dan vrouwen (30%) aan dat ze topsportevenementen zouden volgen via de media als deze gratis te volgen waren. Bijna de helft van de jongeren tussen 16 en 34 jaar deelt deze mening.
- Nederlanders met een bovenmodaal inkomen (41%) geven vaker ze sportevenementen zouden volgen als deze gratis waren, vergeleken met Nederlanders met een benedenmodaal inkomen (32%).

Conclusie

Het volgen van topsportevenementen

Ongeveer een derde van de Nederlanders heeft geen topsportevenementen in Nederland bezocht of gevolgd in de afgelopen twaalf maanden. Dit zijn ongeveer 4,4 miljoen volwassen Nederlanders.

Profiel en belemmeringen niet-bezoekers

Zeven op de tien Nederlanders bezochten geen topsportevenementen in Nederland, vooral vrouwen, 55-plussers, lager opgeleiden, niet-sporters en Nederlanders met een benedenmodaal inkomen.

De belangrijkste reden om geen topsportevenementen te bezoeken is gebrek aan interesse in topsport (37%).

Een derde van de Nederlanders zou (vaker) topsportevenementen bezoeken als de toegang gratis was. Een kwart van de niet-bezoekers zou gaan als de toegang gratis was. Dat zijn 2,5 miljoen Nederlanders.

Profiel en belemmeringen niet-volgers via de media

Een derde van de Nederlanders volgde geen topsportevenementen via de media, vooral vrouwen ouder dan 35 jaar, lager opgeleiden, niet-sporters en Nederlanders met een benedenmodaal inkomen.

Van degenen die geen sportevenementen volgden in de afgelopen twaalf maanden, zegt 61 procent geen interesse te hebben.

37 procent van de Nederlanders zou vaker topsportevenementen via de media volgen als deze gratis waren. Van de niet-volgers zegt 11 procent wel te zullen kijken als het gratis is. Dat zijn een half miljoen Nederlanders.

Toelichting

Aangekondigde btw-verhoging

In mei 2024 werd bekend dat één van de mogelijke maatregelen in het hoofdlijnenakkoord van de PVV, VVD, NSC en BBB de verhoging van de btw op tickets voor sportevenementen inhoudt (Tweede Kamer der Staten-Generaal, 2024). De btw-verhoging van 9 procent naar 21 procent betekent dat sportfans meer moeten betalen voor hun tickets. Dit maakt het bezoeken van sportevenementen, zoals voetbalwedstrijden, minder aantrekkelijk. Daarnaast zullen vanaf het seizoen 2024/2025 de wedstrijden van de Champions League, Europa League en Conference League alleen op Ziggo Sport te zien zijn (Van Bergen, 2024). Deze maatregelen hebben invloed op de toegankelijkheid van sportevenementen en helpen niet mee aan het behalen van het doel van de Nationale Topsportevenementen Strategie (NTS) 2021-2030 om zoveel Nederlanders te bereiken. In juni is er door organisaties in de sport, media, cultuur en horeca een campagne opgezet tegen het plan van btw-verhoging.

In de Mediawet is geregeld dat sportevenementen (en culturele evenementen) die van aanzienlijk belang voor de samenleving zijn op een open televisieprogrammakanal moeten worden uitgezonden. Op de

‘evenementenlijst’ staan evenementen zoals de Olympische en Paralympische Zomer- en Winterspelen en het WK en EK voetbal (zowel mannen als vrouwen). Op verzoek van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft Dialogic (2023) onderzoek uitgevoerd om de evenementenlijst te evalueren. Het belangrijkste effect van de evenementenlijst is dat evenementen op de lijst beschermd zijn, waardoor ze in Nederland kosteloos te volgen zijn.

Vervolgonderzoek

We hebben de ambitie om dit te blijven monitoren en daarnaast is kwalitatief onderzoek nodig om meer zicht te krijgen op deze thematiek. In het MOVES onderzoeksprogramma van ZonMw zal de komende jaren een verdiepingsslag worden gemaakt om onder andere meer inzicht te krijgen in het bereiken van verschillende doelgroepen. Bijvoorbeeld door te onderzoeken onder welke condities er wel interesse kan ontstaan, of persoonlijke en sociale invloeden een rol spelen bij het volgen van topsportevenementen.

Methodische verantwoording en referenties

Methodische verantwoording

De resultaten zijn verkregen via het Nationaal Sportonderzoek van het Mulier Instituut. De specificaties zijn:

- Panelbron: Ipsos Online Access panel.
- Doelgroep: Particuliere burgers van 16 t/m 79 jaar (n=2.005).
- Veldwerkperiode: 25 april – 13 mei 2024.
- Weging: de steekproef is gewogen op leeftijd * geslacht, leeftijd * opleiding, regio en sportfrequentie en samengevoegd tot één weegvariabele.

Referenties

Dialogic (2023). Evaluatie van de Evenementenlijst. Dialogic.

Heijnen, E. & Hover, P. (2024). *Belangstelling voor sportzomer 2024*. Factsheet. Mulier Instituut.

Tweede Kamer der Staten-Generaal. (2024). *HOOP, LEF EN TROTS - Hoofdlijnenakkoord 2024 - 2028* (TK 2024, 36471-37).

Van Bergen, D. (2024). *Kan écht iedereen volgend seizoen Europees voetbal zien? 'Ouderen gaan echt niet op laptop of telefoon kijken'*. *Het Parool*.

Deze factsheet is tot stand gekomen met steun van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Contact

Eva Heijnen

e.heijnen@mulierinstituut.nl